

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტრო
MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6^ბ, ტელ: 72-72-00, 72-72-20 ფაქსი: 72-72-37.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დასკვნა პროექტზე
№23

„ 30 “ აპრილი“ 2010წ.

I. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება - საერთაშორისო მნიშვნელობის თბილისის შემოვლითი საავტომობილო გზის კმ14(0.4)—კმ21(0.7) მონაკვეთის რეკონსტრუქცია.
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი— საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს სახელმწიფო საქვეყნებო დაწესებულების საავტომობილო გზების დეპარტამენტი, თბილისი ალ. ეახუბევის გამზ. №12
3. განხორციელების ადგილი - ქ. თბილისისა და გარდაბნის რ-ნის ტერიტორია.
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი - 13. 04. 2010წ.

5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ - შ.პ.ს. „საპროექტი“

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილება

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მისაღებად, საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილია საერთაშორისო მნიშვნელობის თბილისის შემოვლითი საავტომობილო გზის კმ14(0.4)—კმ21(0.7) მონაკვეთის რეკონსტრუქციის საპროექტო დოკუმენტაცია.

ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი დოკუმენტაცია შედგენილია შ.პ.ს. „გ.საპროექტის“ მიერ, საქართველოს რეგიონალური განვითარების და ინფრასტრუქტურის სამინისტროს საქართველოს გზების დეპარტამენტის დავალებით.

სარეკონსტრუქციო მონაკვეთი მდებარეობს ქ. თბილისის გარეუბანსა და გარდაბნის რაიონის სოფ. ნორიოს მიმდებარედ.

გზშ-ს ანგარიშში განხილულია რამდენიმე ალტერნატიული ვარიანტი:

პირველი ვარიანტი, დასაწყისში კმ15-დან ერთ კილომეტრით კვეთს საძოვრებს, შემდეგ საჭირო ხდება მაღალი ყრილის 25-მდე და ასევე მაღალი ჭრილის მოწყობა 25-30-მდე.

მეორე ვარიანტი, სივრცეში განსხვავება პირველ ვარიანტთან 120 მ-ია, ამ ვარიანტში შესაძლებელია ყრილების უკეთესად მოწყობა, მაგრამ სამუშაოთა მოცულობები მნიშვნელოვნად გაიზრდება.

მესამე ვარიანტი მიხედვით ტრასა გაივლის არსებული გზის მიმდებარე ხევის მეორე მარჯვენა მხარეს, თუმცა არსებული გეოტექნიკური მონაცემებით მოსალოდნელია შემდგომში მეწყერული მოქმედებების გაძლიერება.

მეოთხე ვარიანტი, იწყება არსებული გზის მე-14-ე კმ-დან მარცხნივ მოხვევით და დასაწყისში გადის საძოვრებზე, კმ13+00-ის ფარგლებში კვეთს ბაქო-სუფსას ნავთობსადენს (**BP-სთან შეთანხმებით**), შემდგომში ნამგალახევს და გადის მეჩხერ ტყეუნქნარიან ტერიტორიაზე, შემდგომ მიემართება საძოვარ ტერიტორიაზე და უერთდება არსებულ გზას 21-ე კმ-ზე სოფ. ნორიოს მიმდებარედ.

გზის გეგმა და გრძივი პროფილი შეესაბამება გზის II ტექნიკურ კატეგორიას. მინიმალური რადიუსი გეგმაზე 400მ-ია, ხოლო გრძივი მაქსიმალური ქანობა – 60%;

გზშ-ს ანგარიშით გზის ეს მიმართულება იკავებს 22.9 ჰა მიწის ფართობს, მათ შორის 10,65 ჰა მხოლოდ გზის საფარია, ხოლო 12,25 ჰა გასხვების ზონაა გზის ორივე მხარეს. 1,0 ჰა ფართობზე გათვალისწინებულია ძირითადი სამშენებლო ბანაკის მოწყობა არსებული და საპროექტო გზების გადაკვეთასთან (კმ-14 ნიშნული). დროებითი ნაგებობებისათვის გათვალისწინებული ტერიტორიიდან მოხდება ნიადაგის ჰუმუსოვანი ფენის მოხსნა, გატანა და წინასწარ შერჩეულ ტერიტორიაზე მათი დასაწყობება. ასევე გათვალისწინებულია მისასვლელი გზის მოწყობა, ბანაკის ტერიტორიის ირგვლივ წყალამრიდი არხების მოწყობა. საკანალიზაციო წყლების შემკრები ორმოს მოწყობა.

დროებითი სამშენებლო ბანაკის შემადგენლობაში გათვალისწინებულია შემდეგი ცალკეული ნაგებობების განთავსება:

- ✓ ადმინისტრაციულ-საყოფაცხოვრებო დროებითი ნაგებობა;
- ✓ საწვავ-საპოხი მასალების დროებითი სასაწყობო მეურნეობა;
- ✓ ავტომანქანებისა და სამშენებლო მექანიზმების საწვავით გასამართი ტერიტორია;
- ✓ მარტივი სახის სარემონტო სახელოსნო;
- ✓ სპეციალური სადგომი ავტომანქანებისა და მექანიზმებისათვის;

- ✓ ნამდინარე წყლების გამწმენდი ნაკობობა:
  - ✓ სახანძრო უსაფრთხოების სტენდი ხანძარქრობის საჭირო მოწყობილობებითა და ინვენტარით.
- გზშ-ს ანგარიშში ზოგადად განხილულია:
- კლიმატი და მეტეოროლოგია;
  - გეომორფოლოგია და გეოლოგია ;
  - საინჟინრო გეოლოგია;
  - ჰიდროგეოლოგია და ჰიდროლოგია;
  - სეისმური პირობები;
  - ნიადაგები;
  - მცენარეული საფარი, ეკოსისტემები და დაცული ტერიტორიები;
  - ფაუნა.

ეკოლოგიური ექსპერტიზისათვის წარმოდგენილ დოკუმენტაციაში განხილულია კმ14-კმ24 მონაკვეთის მშენებლობისა და ექსპლუატაციისას ზედაპირული და გრუნტის წყლების დაცვა (ნამდინარე წყლების დაბინძურების წყაროები, ხანიაღვრე ნამდინარე წყლების შევროვება და ნაშეება, შემარბილებელი ქმედებები).

გზშ-ს ანგარიშში განხილულია გარემოზე მოხალოდნელი ზემოქმედებების შემარბილებელი ღონისძიებები:

- მშენებლობის ფაზასთან დაკავშირებული შემარბილებელი ღონისძიებება (საქართველოს ბიომრავალფეროდნების სახეობების დაცვა, გეოდინამიურ პროცესებთან დაკავშირებული შესაძლო ზემოქმედების შემცირება, სამშენებლო ბანაკის მოწყობასთან დაკავშირებული ზემოქმედების შემცირება, მდ. ნამკალას დეულეს კალაპოტხა და მოძებარე ტერიტორიებზე სამშენებლო საქმისასობით გამოწვეული ზემოქმედების შემცირება, სამშენებლო საქმისასობისთვის გამოუენებული ტერიტორიების პირველად მდგომარეობამდე აღდგენის ზომები, სამშენებლო ნარსენებით გამოწვეული ზემოქმედების შემცირება, : გრუნტისა და ქვის კარიერებზე წარმოებული სამუშაოებით გამოწვეული ზემოქმედების შემცირება).
- გარემოსდაცვითი მენეჯმენტის გეგმები

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ნატარების შედეგად გამოვლენილი შენიშვნები პირობების სახით ასახულია წინამდებარე დასკვნის III თავში.

III. პირობები

1. საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი-ს ხელმძღვანელობა ვადლებულია საქმიანობა განახორციელოს წარმოდგენილი დოკუმენტაციით გათვალისწინებული საპროექტო გადაწყვეტილების შესაბამისად;
2. საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი-ს ხელმძღვანელობამ უნდა უზრუნველყოს სამშენებლო ნარჩენების, სახიფათო და ტოქსიკური ნარჩენის (ნაეთობპროდუქტების, ძრავის ზეთების, ზეთის ფილტრები, გამოყენებული საბურავები და სხვა) განთავსება და გადაცემა გაუვნებელყოფა-გადამუშავების მიზნით გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის მქონე სათანადო ორგანიზაციისათვის;
3. გზის ხევებზე გადაკვეთის მუშა პროექტი შეთანხმებული უნდა იქნას საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს გარემოს ეროვნულ სააგენტოსთან.

IV. დასკვნა

საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი-ს მიერ ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი საერთაშორისო მნიშვნელობის თბილისის შემოვლითი საავტომობილო გზის კმ14(0.4)—კმ21(0.7) მონაკვეთის რეკონსტრუქციის დოკუმენტაციის მიხედვით საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია წინამდებარე დასკვნის პირობების შესრულების შემთხვევაში.

ლიცენზიებისა და ნებართვების

სამსახურის უფროსი

ნიკოლოზ ჭახნაკია

(სახელი, გვარი)

